

מסמך 2547
מסמך

2547
(2004)

หนังสือพิมพ์คุณภาพ เพื่อคุณภาพของ
ประเทศ

[ดวงชะตา] [อบรมวิชาชีพ] [ท่องเที่ยว] [ฟอรั่ม] [อีการ์ด] [ข้อมูลบริษัท]

ฉบับนี้ขอเชิญทุกฝ่าย เมื่อคุณมาขอขวพร

แจกใบลด 50%

มูลค่ารวม 10 ล้านบาท

HOME

มติชน | ข่าวสด | ประชาชาติธุรกิจ | มติชนสุดสัปดาห์ | ศิลปวัฒนธรรม | เทคโนโลยีชาวบ้าน | เส้นทางเศรษฐกิจ | สำนักพิมพ์ | ศูนย์ข้อมูล | หางาน

เหตุการณ์ข่าวย้อน

วันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2547 ปีที่ 27 ฉบับที่ 9597

→ ข่าวหน้า 1

บทนำ

การเมือง

เศรษฐกิจ

ต่างประเทศ

การศึกษา

บันเทิง

กีฬา

กระบวนการ
ยุติธรรม

ชีวิตคุณภาพ

ภูมิภาค

ผู้หญิง-ครอบครัว

สังคม

คอลัมน์

กระแสทรรศน์

ประชาชน

ออนไลน์

เศรษฐกิจต่าง
ประเทศ

เศรษฐกิจทรรศน์

"จอมพลถนอม"อสังกรรมแล้ว รุดมาในชีวิตชนวน14ตุลาฯ16

อสังกรรม - พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรี และรัฐบุรุษ เป็นประธานในพิธีอานาศพพระราชทาน จอมพลถนอม กิตติขจร อดีตตนาถก รัฐมนตรี คนที่ 10 ของไทย ที่บ้านขอยระนอง 2 เมื่อเย็นวันที่ 17 มิถุนายน โดยศพจอมพลถนอมจะอยู่ในพระบรมราชานุเคราะห์ 7 วัน

"จอมพลถนอม กิตติขจร"ถึงแก่อสังกรรมแล้วในวัย 93 ปี ด้วยภาวะติดเชือในกระแสเลือด-หัวใจล้มเหลว สิ้นใจสงบในห้องไอซียู ร.พ.กรุงเทพ หลังนอนรักษาตัวนานาน 5 เดือน ลูกเขยเข็ดขุเป็นผุ้จรงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ชื่อสตัยสุจริต อ่างแน่แท้"ดร.ปวย"ยังเขียนสตุดีเผยเป็นนายภฯ 4 สนับ ก่อนถูกขับออกนอกประเทศหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม นวชเถรกลับมาจนเป็นชนวนเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 19

เมื่อเวลา 10.00 น. วันที่ 17 มิถุนายน นาวาอากาศเอกไพศาล จันทรพิทักษ์ รองผู้อำนวยการโรงพยาบาลกรุงเทพ แถลงว่า จอมพลถนอม กิตติขจร อดีตตนาถก รัฐมนตรีคนที่ 10 ของประเทศไทย วัย 93 ปี ได้ถึงแก่อสังกรรมโดยสงบ ที่ ร.พ.กรุงเทพ เมื่อเวลา 22.01 น. วันที่ 16 มิถุนายนที่ผ่านมา ทั้งนี้ จอมพลถนอมเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลกรุงเทพ เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2547 ด้วยเส้นเลือดในสมองแตก โดยผุ้ป่วยมีโรคเบาหวาน และโรคกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด ภายหลังกการผ่าตัดมีภาวะหัวใจล้มเหลว และระบบหายใจล้มเหลว ต้องใช้เครื่องช่วยหายใจมาตลอด แต่อาการของผุ้ป่วยได้ฟื้นตัวขึ้นตามลำดับ จนกระทั่งสามารถหายใจได้เอง สิมดาและมองตามได้ อย่างไรก็ดีตาม หลังจากพักรักษาตัวที่โรงพยาบาลมาเกือบ 5 เดือน ผุ้ป่วยเกิดภาวะติดเชือในกระแสเลือด ภาวะช็อก หัวใจล้ม

เหลว และถึงแก่อสังกรรมในห้องไอซียู

ผุ้สื่อข่าวรายงานว่า ศพของจอมพลถนอมญาติได้นำกลับไปยังบ้านพักในขอยระนอง 2 ตั้งแต่เวลา 01.30 น. โดยผุ้ที่ให้ความเคารพนับถือทยอยกันเดินทางมาเคารพศพ และแสดงความเสียใจกับครอบครัวกิตติขจรจำนวนมาก

เวลา 08.00 น. ได้มีบรรดานายทหารและญาติผุ้ใกล้ชิดของจอมพลถนอม ร่วมกันเตรียมประกอบพิธีอานาศพบริเวณภายในห้องโถงชั้นล่าง ซึ่งทางญาติได้เตรียมเครื่องประกอบเกียรติยศประดับศพ โดยมีเจ้าหน้าที่จากสำนักพระราชวังกว่า 50 คน ได้นำโกศมณฑป พร้อมฉัตรเบญจาตั้งประดับเตรียมเจ้าหน้าที่ประกอบพิธีอานาศพ โดยประกอบด้วยกองชนะและปีเตอร์ประโคน พร้อมกันนี้กรมทหารราบที่ 1 รักษาพระองค์ได้จัดเตรียมทหาร เพื่อเฝ้ายามเคารพศพให้เกียรติในฐานะที่จอมพลถนอมเคยดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

ผุ้สื่อข่าวรายงานว่า ในช่วงบ่าย ที่บ้านพักขอยระนอง ได้มีบุคคลสำคัญเดินทางมาร่วมรดน้ำ จอมพลถนอม กิตติขจร อาทิ พล.อ.พิจิตร กุลละวณิชย์ องคมนตรี พล.อ.บรรจวน มุนานาค อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม พล.อ.อุ๊ต เมื่องบน ปลัดกระทรวงกลาโหม พล.อ.ชัยสิทธิ์ ชินวัตร ผบ.ทม. พล.อ.ชุมพล รัจจสานนท์ ผบ.ทร. พล.อ.อ.คงศักดิ์ วันทนา ผบ.ทอ. รวมทั้ง พล.ต.สนัน ขจรประศาสน์ อดีตเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ นายสมัค สุนทรเวช ผุ้ว่าฯ กทม. พล.ต.อ.ประมาถนอดิเรกสาร อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย พล.ต.อ.เกา สารสิน อดีตอธิบดีกรมตำรวจ ฯลฯ

โดยในเวลา 16.50 น. พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรี ได้เดินทางมาเป็นผู้แทนพระองค์ ในการอัญเชิญนำหลวงอาบศพ พระราชทานให้กับจอมพลถนอม ทั้งนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุเคราะห์ ในการสวดพระอภิธรรม จอมพลถนอม ตั้งแต่วันที่ 17-23 มิถุนายน เป็นเวลา 7 วัน จากนั้น บรรดาญาติพี่น้อง จะ

วิธีการค้นหาข่าว
ใส่คำที่ต้องการค้นหาที่ ช่องว่างสีแดง ด้านบน จากนั้นคลิกที่ ค้นหาข่าว ต่อ

หมายเหตุ
หากต้องการค้นหาจากวันที่ สามารถพิมพ์ วัน/เดือน/ปี พ.ศ. เช่น 15/12/2545 หรือ เดือน/ปี พ.ศ. เช่น 12/2545 หรือ วัน/ เช่น 15/

หากค่าที่ต้องการค้นหา
เว้นวรรค (space)
เช่น
ชื่อ นามสกุล ให้เขียน
เครื่องหมาย "%"
แทนที่ว่าง
ดังตัวอย่าง
สมิตรา จันทร์เงา
ให้เขียนเป็น
สมิตรา%จันทร์เงา
เป็นต้น

ประเท็นรอน

ทักษิณสั่งยกเครื่อง
ทีมฟุตบอลชาติไทย

ศึกเลือกตั้ง 2547

- เลือกตั้ง กทม.
- เลือกตั้ง อบจ.
- เลือกตั้งเทศบาล
- เลือกตั้ง เมืองพัทยา
- เลือกตั้งซ่อม
- ส.ส. สงขลา เขต 3
- เลือกตั้งซ่อม
- ส.ส. นครปฐม เขต 3

ช่วงช่วง-หลิน สู่
ทูตสันถวไมตรีจากจีน

แบกแบริน ธนสุกาญจน์
tbnmyk.c2002@yahoo.com

ให้มีการสวดพระอภิธรรมต่อไปอีก 7 วัน ต่อจากนั้น จะให้มีการสวดพระธรรมศพ ทุกวันเสาร์ จนครบ 100 วัน ก่อนที่จะมีการพระราชทานเพลิงจวมพลถนอม

คุณหญิงทรงสุดา ยอดมณี บุตรสาวจวมพลถนอมได้กล่าวถึงน้ำตาถึงการสูญเสียบิดาว่า จวมพลถนอมได้เข้ารับรักษาตัวที่ ร.พ.กรุงเทพเนื่องจากเส้นเลือดฝอยในสมองแตกและทำการผ่าตัด โดยอยู่ในห้องไอซียูจนกระทั่งอาการดีขึ้นเรื่อยๆ มีการตอบสนองทางความรู้สึก แต่ไม่สามารถพูดได้และแพทย์ลงความเห็นว่าให้มารักษาตัวที่บ้านได้แล้ว จนกระทั่งเมื่อคืนวันที่ 15 มิถุนายน มีอาการอาเจียนออกมาและแสดงอาการว่ามีอาการเจ็บบริเวณหน้าท้อง คณะแพทย์จึงวินิจฉัยจนพบว่ามีการติดเชื้อมาจากลำไส้ จนต้องรีบส่งยา XIGRIS จากประเทศสิงคโปร์ โดยได้ประสานกับสถานเอกอัครราชทูตไทย ประจำสิงคโปร์ ให้ส่งยาดังกล่าวมารักษาโดยด่วน เมื่อคณะแพทย์ได้ให้ยาเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน ซึ่งยาจะสามารถออกฤทธิ์ภายใน 4 ชั่วโมง แต่ก็ไม่ได้มีการตอบสนอง แพทย์จึงได้ทำบอลลูนเพื่อกระตุ้นให้มีการหายใจได้ แต่ก็มาสูญเสียกระทันหัน

"ทุกคนในครอบครัวตกใจมากจนทำอะไรไม่ถูก ต่อการจากไปอย่างสงบ ไม่คิดมาก่อนว่าท่านจะเสียชีวิตขนาดนี้ เพราะเมื่อทราบข่าวว่า อาการของคุณพ่อดีขึ้น ทางบ้านจึงได้เตรียมสถานที่ และรถเข็นเพื่อต้อนรับกลับบ้านด้วยซ้ำ กระทั่งมาได้รับแจ้งว่าเสียแล้ว" คุณหญิงทรงสุดากล่าว

ด้านนายสุวิทย์ ยอดมณี อดีตโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี บุตรเขยจวมพลถนอมได้กล่าวยกย่องว่า จวมพลถนอมได้ทำงานเพื่อส่วนร่วม มีความจงรักภักดีต่อองค์พระมหากษัตริย์มากที่สุดคนหนึ่ง นอกจากนี้ยังมีความซื่อสัตย์สุจริตตลอดเวลาที่ทำงานในบ้านเมือง เรื่องฉ้อราษฎร์บังหลวงหรือคอร์รัปชันไม่เอา พยายามยับยั้งเท่าที่ทำได้ แม้แต่นายบ่วย อึ้งภากรณ์ ยังเขียนในหนังสือสดุดี 90 ปี ของจวมพลถนอมด้วยว่า ในบรรดานายกรัฐมนตรีที่มีความเมตตาและเห็นแก่ส่วนรวมคือจวมพลถนอม

"ท่านได้เคยเน้นย้ำกับบุตรหลานถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ทำงานเพื่อส่วนร่วมทั้งมีความซื่อสัตย์สุจริต ทั้งนี้มีสิ่งหนึ่งที่มองเห็นคือ ท่านให้ความไว้วางใจครบด้านมาก ใครไปบอกว่าคุณนั้นคนนี้โกง ท่านก็จะไม่เชื่อเลย ประเด็นปัญหาที่ดอกเตอร์บ่วยก็เขียนไว้ในหนังสือสดุดีเช่นกัน" นายสุวิทย์กล่าว

อนึ่ง จวมพลถนอม กิตติขจร เคยดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีถึง 4 สมัย จนได้รับพระราชทานปฐมจุลจอมเกล้า และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ อันมีศักดิ์รามาธิบดี ชั้นที่ 1 เสนางคมดี ซึ่งเปรียบเสมือนสายสะพายแห่งความกล้าหาญ พร้อมกันนี้ยังได้เครื่องราชอิสริยาภรณ์อีกกว่า 30 รายการ เคยถูกนักศึกษาประชาชนขับไล่ออกนอกประเทศจากเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 และบวชเณรกลับเข้ามาเมื่อปี 2519 จนกลายเป็นชนวนให้เกิดเหตุการณ์นองเลือด 6 ตุลาคม 2519

นางสาวนีย์ ลิ้มมานนท์ อดีตแกนนำนักศึกษา กล่าวว่า ได้อโหสิกรรมให้ทั้งหมด ความรู้สึกตอนนี้มีแต่ว่า จวมพลถนอมได้ตายไปแล้วเท่านั้น และเรื่องนี้เป็นเรื่องของประวัติศาสตร์ทางการเมือง ไม่อยากเน้นตัวบุคคลมากเกินไป แต่อยากให้คนรุ่นนี้จจุบันมองเรื่องนี้ว่า เป็นบทเรียนที่ควรศึกษาควรเรียนรู้ เพราะประวัติศาสตร์จะเป็นพื้นฐานของปัจจุบันและอนาคต

นายสมบัติ ช่างธัญญวงศ์ เลขาธิการศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย ปี พ.ศ.2516 กล่าวว่า ไม่อยากพูดเพราะคนตายไปแล้ว ก็ให้เรื่องมันจบไป ระบบของจวมพลถนอมไม่ได้สร้างเครือข่ายที่ตกทอดมาจนถึงปัจจุบัน ลูกหลานไม่ได้เป็นใหญ่เป็นโตในบ้านเมืองเท่าใดนัก แต่คนไทยต้องควรฟังสังวร เพราะมีอุทาหรณ์เตือนใจตัวเองถึงเหตุการณ์ที่จวมพลถนอมได้สร้างไว้มาเป็นสติเตือนใจ

หน้า 1

<< :::: Back Page :::: >>

ศิลปินคดีห่างทอง
ชาวเอเปก

E-mail : webmaster@matchon.co.th

Copyright © by Matchon Public Co.,Ltd. All Rights Reserved. Design by Matchon Information Center.

FIELD MARSHAL'S DEATH

Family to publish Thanom's memoirs

Kin hope to lay to rest bitterness of uprisings

Wassana Nanuam

Supapim Harinsut, niece of the late Field Marshal Thanom Kittikachorn, weeps over the body of her grandfather during yesterday's bathing rites at his home in Soi Ranong 2. - APICHIT JINAKUL

The death of Field Marshal Thanom Kittikachorn will add a new page to history when his own private accounts of the Oct 14, 1973 and Oct 6, 1976 uprisings are published in remembrance books released upon his cremation 100 days from now.

Thanom's memoir recounts his feelings and experiences during bloody uprisings which led to the former strongman's fall from grace as prime minister and his seclusion until the day he died.

The record, kept at Thanom's home in Soi Ranong 2, comprises his own words and an interview he gave 10 years ago to a

Chulalongkorn University lecturer about the events.

Dubbed a tyrant by families of pro-democracy students crushed in the uprisings, Thanom, 93, died in hospital in Bangkok on Wednesday from heart failure and acute blood infection.

Khunyng Songsuda Yodmanee, Thanom's daughter, said her father loved to write about his life, but he had asked that his work be kept private for fear of offending others.

She said her father's death should lay to rest the bitter acrimony of the past and the family felt the time was ripe to make the memoir public.

Following a stroke, Thanom was admitted to hospital on Jan 19 and spent the next five months in the intensive care unit.

The field marshal slowly recovered and was unhooked from the respirator. He was taken out of the ICU, but two days later his blood became infected and his condition deteriorated rapidly.

Bathing rites have been performed on Thanom's body which will lie in state for seven days in a royally sponsored ceremony at Thakolsuk Residence. The body will be cremated in 100 days.

The late field marshal headed a military dictatorship that was driven out by a pro-democracy uprising on Oct 14, 1973 following his bloody but futile suppression of democratic forces. He became a Buddhist novice and returned to the country in yellow robes, triggering a student protest that ended in a massacre at Thammasat University on Oct 6, 1976. Scores of people, mostly young students, were killed in the two incidents.

THANOM KITTIKACHORN: 1911-2004: Democracy's bitterest foe

THE NATION

Published on Jun 18, 2004

Until the last days of his life, Field Mar-shal Thanom Kitti-kachorn insisted he was not democracy's worst enemy, and that he was a victim of a political conspiracy. He sounded sincere in his strenuous yet largely ignored efforts to rehabilitate his name, and must have passed away wondering why the labels "tyrant" and "dictator" were so hard to shake off.

Historians may continue to debate key factors that triggered the 1973 popular uprising and the October 6, 1976 Thammasat massacre - the two related political upheavals closely associated with the strongman who had the demeanour of a kind-hearted grandpa.

But the conspiracy-theory advocates will have to overcome one damning piece of proof of how Thais in the Thanom era felt about his military regime - the gathering of hundreds of thousands of demonstrators on Rajdamnoen Avenue on October 14, 1973.

Those were the days when "democracy" turned from an abstract university textbook word into something Thais seriously yearned.

Through oppression, rampant corruption, political domination and greed, Thanom's empire inadvertently gave birth to a collective spirit of freedom that won on Rajdamnoen, lost at Thammasat and reappeared in May 1992.

There had been military dictators before his time, but it was not until Thanom's reign that Thais uncovered their "people power" which shook the formerly untouchable monopoly on power that the top soldiers and the elite enjoyed.

For the friends and relatives of the people who fell victim to his wrath, Thanom, who passed away on Wednesday night was simply a dictator whose tyrannical rule continues to haunt them today.

He is remembered for the shooting to death of more than 77 pro-democracy protestors, mostly students, in the October 1973 uprising, an incident that led to him being driven into exile. The number of people killed has never been independently confirmed and the figure is still disputed.

The bloody episode repeated itself when Thanom was permitted to return to the country three years later, wrapped in a yellow robe as a Buddhist monk.

His return triggered a mass protest that set the stage for the return of the ultra-right-wing, whose mobs raided the Tha Prachan campus of Thammasat University on October 6, 1976, slaughtering dozens of students and quietening the previously vociferous democracy movement.

Thanom consistently dismissed any responsibility for the 1976 incident and maintained that he did not give the order for the 1973 shooting.

After three decades of low-profile existence, the Kittikachorn family last year decided to tell its version of the October 14, 1973, pro-democracy uprising.

"Disclosure: October 14", a book compiled by well-known historian Thepmontri Limpaphayom marked the first time on public record that the "dictators" - Field Marshall Thanom Kittikachorn, his son Lt-Colonel Narong and Narong's father-in-law Field Marshal Prapas Charusathien - had their say about the upheaval.

The book stated there was a major power play, and students were being used. But accounts from various other sources confirmed that his government had ruled with an iron fist and was corrupt beyond control.

"Violence at the hands of the state was a regular occurrence during Thanom's rule. It was a government tainted with blood and a lot of innocent people were killed...more than under the previous dictator, Field Marshal Sarit Thanarat," said Prajak Kongkiriti, a political scientist at Thammasat.

Anti-government protesters were rounded up. Press freedom was dramatically curtailed and the closing of printing presses was a normal occurrence.

To avoid confrontation, editors and publishers turned to light-hearted entertainment news as food for thought for the public. Civil society was stuck in infancy.

Thanom wrote in his autobiography, "Dictatorship or Democracy", that he "provided maximum rights and freedom of the press, as long as it was within the framework of the law". He did not mention Article 17, a draconian law that permitted the government to bypass lawmakers and take unilateral action like closing down printing presses or execution without trial.

Foreign policy during his reign saw Thailand align itself in the US camp. The country was an active participant in the Cold War that saw Thai troops in Vietnam and a number of American military bases set up on Thai soil.

His supporters insist he was a devout Buddhist, an honest powerbroker who was able to bridge the differences among the various bickering factions within the Thai Army.

Thailand's old hands said he mastered the art of compromise that left a long-lasting legacy that provided a source of stability within the Thai Army.

Even during the last years of his life, the country's top brass continued to visit his home and offer their respects on his birthday and other important dates, while the late dictator continued to be the guest of honour at numerous military functions.

These admirers also often point to the fact that he hardly ever interfered with the working of the country's bureaucrats unless it directly involved the security of the nation.

Thanom saw himself as a man who devoted much of his life to the state and who wholeheartedly served the monarchy.

"Those who know me vaguely or have never met me might see me as a dictator. But the truth is I love democracy, like all other democrats," wrote Thanom in his autobiography.

But history will continue to be unkind to the controversial leader who made a concerted effort to clean up his image, distancing himself from a brutal episode of Thailand's modern history.

On the surface it appears the late strongman had made some headway. But for the victims and their relatives, as well as the majority of the general public, the scars that the late field marshal left behind will remain deep.

During the last days of his life, much of society seemed to have forgiven the man who led an undeniably dictatorial and corrupt regime, but he must have learned that nothing has been forgotten.

Subhatra Bhumiprabhas
The Nation

วันที่ 04 สิงหาคม พ.ศ. 2549 ปีที่ 26 ฉบับที่ 1355

บทความพิเศษ

พล.อ.สายหยุด เกิดผล

เหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516

ข้าพเจ้าขอเล่าเรื่องเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ.2516 วันมหาวิปโยคมากล่าวไว้ในบทนี้ด้วย เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับกองทัพบก และขณะนั้นข้าพเจ้าเป็นเจ้าของกรมยุทธการทหารบกอยู่ เพื่อให้ทุกท่านได้ทราบความจริง ดังนี้

1. เมื่อเกิดเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ.2516 ขึ้นนั้น ข้าพเจ้ามีหน้าที่รับผิดชอบในด้านการต่อสู้ ผกค. ของกองอำนวยการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์ (กอ.ปค.) ส่วนการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในกรุงเทพฯ นั้น เป็นหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงกลาโหม โดยกองทัพบก ศปก.ทบ. ซึ่งในตอนนั้นข้าพเจ้าไม่ได้รับผิดชอบ คงรับผิดชอบแต่เฉพาะงาน กอ.ปค. (กอ.รมน.)

ข้าพเจ้าจะเล่าเรื่องนี้ในฐานะคนนอกที่ติดตามเหตุการณ์โดยใกล้ชิด ตั้งแต่เมื่อเริ่มมีการประท้วงเรียกร้องรัฐธรรมนูญ โดยศูนย์นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย (นศท.) ข้าพเจ้าติดตามเหตุการณ์เพื่อให้ทราบแน่ชัดว่าเป็นเรื่องของ พคท.หรือเป็นเรื่องการเมืองภายในประเทศ และได้รับรายงานจากการข่าวของ กอ.ปค. ว่าเป็นเรื่องของการเมืองภายในประเทศ นำโดย นศท. ไม่เกี่ยวกับการนำหรือการสนับสนุนใดๆ จาก พคท. ข้าพเจ้าได้รายงานเรื่องนี้ให้ผู้บังคับบัญชาได้ทราบ และดูเหมือนว่าทางกองทัพบกมอบหมายให้กองทัพภาคที่ 1 กองพลที่ 1 รับผิดชอบร่วมกับตำรวจในฐานะที่ทางฝ่ายข่าวของกองทัพบก รายงานว่าเป็นเรื่องที่มี ผกค. ร่วมด้วย ข้าพเจ้าในนาม กอ.ปค. จึงไม่ได้ใช้ข้อมูลที่ทราบในการดำเนินการแต่อย่างใด เพียงแต่คอยติดตามเหตุการณ์อยู่

สิ่งที่ข้าพเจ้าวิตกกังวลก็คือ ทาง นศท. โดยทั่วไปไม่เข้าใจว่ากองทัพบก และ กอ.ปค. นั้น แยกกันรับผิดชอบ แต่ที่ตั้งของ กอ.ปค. สร้างตั้งอยู่บริเวณเดียวกับศูนย์ปฏิบัติการกองทัพบก (ศปก.ทบ.) หน่วยงานที่ข้าพเจ้าริเริ่มตั้งขึ้นครั้งแรกที่หอประชุมกองทัพบก แต่ต่อมาข้าพเจ้าได้ขออนุมัติเสนารัฐมนตรีทหารบกสมัยนั้นสร้างตึก ศปก.ทบ. ขึ้น เพื่อให้สะดวกต่อการทำงาน โดยอาศัยตัวอย่างที่นายพลสตูลเวล หัวหน้าจัสแม็กสร้างตึกจัสแม็กขึ้นแทนบ้านที่เขาอยู่เป็นที่ทำงาน ข้าพเจ้าเชื่อว่านิสิตนักศึกษาชั้นผู้นำคงเข้าใจความรับผิดชอบและวิธีการต่อสู้ของ กอ.ปค. และกองทัพบกนั้นแตกต่างกัน เพราะข้าพเจ้าติดต่อนักศึกษาอยู่เสมอ เมื่อมีการจัดสัมมนาเกี่ยวกับการเมืองและความมั่นคง แม้แต่ในขณะที่เกิดเหตุ คนของข้าพเจ้าก็ติดต่อนักศึกษาเพื่อให้แน่ใจว่าไม่ใช่เรื่องคอมมิวนิสต์ แต่ดูเหมือนทางกองทัพบกจะเชื่อรายงานของสายข่าวกองทัพบกมากกว่าว่าเป็นเรื่องคอมมิวนิสต์ ซึ่งข้าพเจ้าก็จำเป็นต้องเขียน

2. เมื่ออาจารย์สนั่น ผิวนวน ขออนุญาตเข้าพบจอมพลประภาสนั้น ท่านขอให้ข้าพเจ้าไปด้วย เพราะน้องชายของอาจารย์คือ สนธิ ผิวนวน เป็นเพื่อนร่วมชั้น ม.8 กับข้าพเจ้า อาจารย์สนั่นขอรองจอมพลประภาสด้วยน้ำตานองหน้า ขอให้ปล่อยนักศึกษา แต่ผู้บัญชาการตำรวจสันติบาลสมัยนั้นมีแต่ความคิดในทางปราบปราม ไม่มีความคิดทางการเมือง ยืนยันว่าจะปล่อยผู้ทำผิดกฎหมายไม่ได้ จนกระทั่งเมื่อสถานการณ์คับขันยิ่งขึ้น ทางกองทัพบกจึงตัดสินใจปล่อย แต่นักศึกษาเห็นว่าเป็นการเสียเปรียบทางการเมืองจึงไม่ยอมออกจากคุก โดยยื่นเงื่อนไขอื่นเข้ามาประกอบ

เมื่อเป็นเช่นนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าเหตุการณ์คงไม่ยุติแน่ และคาดว่าถ้าถึงขั้นรุนแรง นักศึกษาจะกรูเข้ามาในส่วนรื่นฤดี เพื่อทำลายทรัพย์สินของทางราชการ เพราะในคืนก่อนวันที่ 14 ตุลาคมนั้น มีการตัดไฟ โดยอ้างว่ารถชนเสาไฟฟ้าแรงสูง ข้าพเจ้ากับนายทหารใน กอ.ปค. จึงประชุมปรึกษาหารือกันว่าจะทำอย่างไรถ้านักศึกษากรูเข้ามาในส่วนรื่นฤดี

ข้าพเจ้าเรียกประชุมนายทหารทั้งหมดในศูนย์อำนวยการและประสานงาน กอ.ปค. เพื่อแจ้งแผนการของข้าพเจ้าให้ทราบ และขอให้ทุกคนตัดสินใจเอาเองด้วยการอาสาสมัคร ไม่บังคับ เพราะอาจเกี่ยวกับชีวิต ครอบครัว และอนาคตของแต่ละคน ซึ่งส่วนใหญ่ก็อาสาสมัครจะอยู่ค้างคืนเพื่อรักษาสิ่งของต่างๆ ตามแผนการของข้าพเจ้า คือจะอาสาเจรจากับนักศึกษาว่าทาง กอ.ปค. เป็นหน่วยงานเกี่ยวกับการต่อสู้คอมมิวนิสต์ ไม่ได้มีส่วนร่วมปฏิบัติการใดๆ กับกองทัพบกในการต่อสู้กับนักศึกษา จึงขอร้องว่าอย่าทำลายสิ่งของของทางราชการที่ กอ.ปค. ใช้เป็นที่ทำงานอยู่ เชื่อว่านักศึกษาคงจะเข้าใจ

จากนั้นข้าพเจ้าก็สั่งซื้อสิ่งของจำเป็น ได้แก่ ไฟฉาย อาหารกระป๋อง น้ำ และอื่นๆ เพื่อตุนไว้ให้พอเพียงหลายวันสำหรับทุกคน หากมีการตัดน้ำตัดไฟตามแผนของนักศึกษา

ผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์นี้คงยืนยันได้ เช่น พลเอกประมณฑ์ อดิศักดิ์บัญชาการทหารบก และพลโทศรัชัย ซึ่งขณะนั้นเป็นนายทหารฝ่ายเสนาธิการอยู่กับข้าพเจ้า

3. จอมพลถนอม กิตติขจร จอมพลประภาส จารุเสถียร และครอบครัวลาออก และเดินทางไปต่างประเทศ แต่เหตุการณ์นี้สงบลงเสียก่อน เมื่อจอมพลถนอมและจอมพลประภาส เข้าเฝ้าฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และในตอนปลายวันนั้นก็ได้เห็นครอบครัวจอมพลประภาส ซึ่งอยู่ที่บ้านสวนรื่นฤดี เก็บข้าวของหีบห่อต่างๆ วันรุ่งขึ้นตอนปลายก็มีเฮลิคอปเตอร์มาลงที่สนามในกรมทหารรักษาวัง ตัดบ้านพักสวนรื่นฤดีของข้าพเจ้า

เพื่อรับครอบครัวจอมพลประภาสและจอมพลถนอมไปขึ้นเครื่องบินที่เตรียมไว้เพื่อหลบภัยไปอยู่ต่างประเทศ

4. หลังจากนั้น เหตุการณ์สงบลงอย่างมหัศจรรย์ ทั้งนี้ ด้วยพระบารมีโดยแท้ หลังจากนั้นมียนายแพทย์ประจำพระองค์คนหนึ่งคือ คุณหมอม.ล.เกษตร ซึ่งเรียน วปอ. รุ่นเดียวกับข้าพเจ้ากับอีกหลายท่านมาพบข้าพเจ้าที่สวนรื่นฤดี และนำพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระราชชนนีมาบอกข้าพเจ้าว่า พระองค์ถือว่าคุณศึกษานี้เป็นลูกหลานของท่าน ขณะนี้บางส่วนอยู่ในสวนจิตรลดา พระองค์ต้องการให้มาอยู่กับข้าพเจ้าที่สวนรื่นฤดี และกำชับข้าพเจ้าว่าต้องดูแลให้ความปลอดภัย อย่าให้นักศึกษานี้เป็นอันตรายได้ ซึ่งข้าพเจ้าก็ได้กราบรับหมายรับสั่งและยืนยันกับคุณหมอม.ล.เกษตรว่าจะปฏิบัติตามรับสั่งทุกประการให้เรียบร้อย

เมื่อคุณหมอกลับไปแล้ว ก็นำนักศึกษาจำนวนประมาณ 20-30 คนเข้ามาในสวนรื่นฤดี ข้าพเจ้าจัดเตรียมไว้ให้อยู่ชั้นหนึ่ง แล้วคัดเลือกนายตำรวจที่มาจากงานอยู่กับข้าพเจ้าที่สวนรื่นฤดีให้รับผิดชอบดูแลความปลอดภัยของนักศึกษาเหล่านั้นเฉพาะชั้นหัวหน้าคนต่อคน อย่าให้เกิดอันตรายใดๆ ได้

ในเย็นวันนั้นมีคนมาเสนอข้าพเจ้าว่า ขอให้จัดอาหารอย่างดีมาเลี้ยงนักศึกษานี้ด้วย ซึ่งความจริงข้าพเจ้าก็ยินดีและเห็นใจนักศึกษานี้ แต่ในเหตุการณ์เฉพาะหน้าอาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดขึ้นได้ว่า ข้าพเจ้าเป็นนักฉวยโอกาสเพื่อผลทางการเมืองส่วนตัว ข้าพเจ้าจึงไม่ได้ปฏิบัติตาม แต่ได้ให้จัดหาข้าวห่ออย่างดีไปแจกจ่ายให้นักศึกษาทานกันเองตามลำพัง โดยข้าพเจ้าชี้แจงให้นักศึกษาทราบตามที่ข้าพเจ้าคิด ซึ่งนักศึกษาก็เห็นด้วย

5. ในตอนปลายวันนั้น ก็เริ่มได้รับรายงานจากตำรวจตามสถานีตำรวจในกรุงเทพฯ ว่าขณะนี้ไม่มีรัฐบาล และทหารก็สั่งให้กลับกรมกองหมด ถ้าหากมีผู้อ้างว่าเป็นนักศึกษาแล้วมาขอให้มอบอาวุธกระสุนที่มีอยู่ให้ จะให้ปฏิบัติอย่างไร

ข้าพเจ้าปรึกษากับทางนักศึกษาแล้ว ก็เห็นว่าเหตุการณ์นี้จะทำความเสื่อมเสียมาสองครั้นนักศึกษา และอาจมีผู้ฉวยโอกาสสร้างสถานการณ์แทรกซ้อนขึ้น จะทำให้บ้านเมืองเสียหายได้ ข้าพเจ้าจึงขอร้องให้นักศึกษาช่วยกันหาพาหนะและจัดนักศึกษาออกเป็นสายๆ ไปยังสถานีตำรวจในเขตกรุงเทพฯ โดยข้าพเจ้าจัดให้มีเจ้าหน้าที่ไป และรับมอบเฉพาะอาวุธปืนกลประจำหน่วยและกระสุน ไม่ใช่อาวุธประจำกาย โดยทำบัญชีแล้วนำมาเก็บรักษาไว้ที่สวนรื่นฤดีให้เสร็จก่อนค่ำวันนั้น ซึ่งนักศึกษาก็ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ข้าพเจ้าขอให้องค์กรลูกเสือช่วยทำหน้าที่รักษาความสงบ และดูแลการจราจรในกรุงเทพฯ ของคืนวันนั้น หากมีเหตุการณ์ให้รายงานมาที่สวนรื่นฤดี โดยให้หมายเลขโทรศัพท์เพื่อป้องกันความเข้าใจผิด ฝ่ายประชาสัมพันธ์เสนอแนะให้ข้าพเจ้าชี้แจงประชาชนให้ทราบทางสถานีโทรทัศน์ ซึ่งข้าพเจ้าก็ไปทำความเข้าใจและขอความร่วมมือจากประชาชน

ปรากฏว่าตลอดทั้งคืนวันนั้น ทั้งๆ ที่กรุงเทพฯ ปลอดภัยอย่างแท้จริง แต่ก็ไม่มีการณ์อะไรเกิดขึ้น มีหนึ่งรายที่รายงานว่ามีทหารมาอยู่ที่ร้านแถวบางกระบือ แต่ก็กลับไปกรมกองโดยดี และมีทหารในหน่วยที่บริเวณบางซื่อนำเครื่องแบบออกมาเผาจำนวนหนึ่ง ซึ่งก็เป็นเรื่องที่อยู่ในกรมกองทหาร

ต่อมาวันรุ่งขึ้น อดีตนายกรัฐมนตรี ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ได้เขียนคอลัมน์ลงในหนังสือพิมพ์สยามรัฐกล่าวหาว่าใครเป็นผู้มอบบ้านเมืองให้กับนักศึกษา ซึ่งข้าพเจ้าก็ไม่ได้โต้ตอบอะไร เพราะความจริงนักศึกษาให้ความร่วมมือกับทางศูนย์ประสานงานซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล ช่วยแก้ปัญหาเรื่องความปลอดภัยของกรุงเทพฯ ร่วมกับอาสาสมัครอื่นๆ รวมทั้งลูกเสือชาวบ้าน ไม่ใช่เป็นความรับผิดชอบของนักศึกษาตามที่ท่านเข้าใจ

6- ต่อมาข้าพเจ้าและนักศึกษามีความเห็นร่วมกันว่าเมื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้าหมดไปแล้ว นักศึกษาควรจะย้ายไปอยู่ที่อื่น มิฉะนั้นจะทำให้ประชาชนเข้าใจผิดได้ ข้าพเจ้าเสนอให้ไปอยู่ที่ตึกประสานงานพันธมิตรไทย-ญี่ปุ่น ซึ่งตั้งอยู่ตรงข้ามวัดเบญจมบพิตร ติดกับกองบัญชาการทหารสูงสุด สนามเสือป่า ซึ่งทางเจ้าหน้าที่ของข้าพเจ้ายังรับผิดชอบให้ความปลอดภัยอยู่ตามเคย ซึ่งทางนักศึกษาก็เห็นด้วยและได้ย้ายไปอยู่ที่ตึกดังกล่าว

หลังจากนั้น นักศึกษามารายงานกับข้าพเจ้าว่า ทราบว่าขณะนี้ยังมีทหารพลร่มพิเศษจำนวนหนึ่งเคลื่อนไหวดำเนินการตามนักศึกษาอยู่ ข้าพเจ้าจึงสอบถามจาก พันเอกเทียนชัย สิริสัมพันธ์ ผู้บังคับศูนย์สงครามพิเศษ ซึ่งข้าพเจ้ารู้ดีว่าเรื่องนี้มีความจริงเพียงไร และเหตุใดหน่วยรบพิเศษจึงยังไม่กลับหน่วยปกติ

พันเอกเทียนชัย ชี้แจงกับข้าพเจ้าว่าหน่วยรบพิเศษบางส่วนยังอยู่ที่สวนอัมพรจริง เพราะต้องการสืบสวนหาข้อเท็จจริง ตามที่มีผู้กล่าวหาว่าทหารจากหน่วยรบพิเศษยิงนักศึกษานั้น มีความเป็นมาอย่างไร

พันเอกเทียนชัยรับรองว่าไม่มีทหารรบพิเศษยิงนักศึกษาเลย เมื่อทราบความจริงเช่นนี้แล้ว ข้าพเจ้าจึงขอร้องให้พันเอกเทียนชัยส่งหน่วยรบพิเศษที่เหลืออยู่ที่สวนอัมพรกลับหน่วยที่ลพบุรีให้หมด เรื่องที่มีการกล่าวหาว่าหน่วยรบพิเศษในภายหลัง มิฉะนั้นจะทำให้เกิดการเข้าใจผิดกันมากขึ้น ซึ่งพันเอกเทียนชัยก็เห็นด้วยและสั่งให้ทหารหน่วยรบพิเศษที่เหลืออยู่กลับหน่วยปกติที่ลพบุรี

เหตุการณ์เรื่องนี้จะสงบลง

7. เพื่อให้การประสานงานระหว่างศูนย์กลางนิสิตนักศึกษากับทางราชการเป็นไปด้วยดี ทางรัฐบาลจึงแต่งตั้ง ดร.อรุณ ศรีเทพ อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พลตำรวจโทชุมพล โลหะชาละ รองอธิบดีกรมตำรวจ อดีตผู้ช่วยรัฐมนตรีมหาดไทย และข้าพเจ้า เป็นคณะกรรมการประสานงาน

ทั้งสองท่านเลือกข้าพเจ้าเป็นประธานคณะกรรมการ โดยมีที่ทำงานอยู่ที่ กอ.รมน. ข้าพเจ้าจึงจัดตั้งศูนย์ประสานงานนิสิตนักศึกษา (ศปศน.) ขึ้นที่นั่น

ข้าพเจ้า อาจารย์อรุณ และพลตำรวจโทชุมพล ได้ตระเวนไปพบปะและทำความเข้าใจกับนักศึกษา ทั้งนักศึกษาอาชีพ นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และธรรมศาสตร์ เพื่อขอร้องให้ยุติการเคลื่อนไหวดำเนินการท่าล้ายทรัพย์สินของท่านที่เคยรับผิดชอบบ้านเมือง เพราะขณะนี้ท่านได้ลี้ภัยไปอยู่ต่างประเทศแล้ว ทรัพย์สินทั้งหมดนั้นเป็นของคนไทยและรัฐบาลไทย

คนไทยส่วนใหญ่เข้าใจว่านักศึกษามีส่วนสำคัญในการรักษาความสงบของบ้านเมือง เพราะเป็นฝ่ายเรียกร้อง หากมีปัญหาอะไรขอให้ติดต่อมายังศูนย์ประสานงานนักศึกษาแห่งประเทศไทยที่สวนรื่นฤดี ข้าพเจ้า อาจารย์อรุณ และพลตำรวจโทชุมพล ยินดีที่จะเข้าร่วมแก้ปัญหาซึ่งนักศึกษาก็จะให้ความร่วมมือดี ทำให้เหตุการณ์ต่างๆ คลี่คลายไปในทางดีขึ้นจนรัฐบาลใหม่ภายใต้การนำของ ฯพลฯ อาจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์ เข้ารับผิดชอบการบริหารบ้านเมืองต่อมา

8. การเข้ามาบริหารบ้านเมืองในตอนต้นของรัฐบาล ฯพลฯ นายสัญญา ธรรมศักดิ์ นั้น มีเรื่องที่ข้าพเจ้าเห็นควรเล่าไว้ ณ ที่นี้คือ

อาจารย์สัญญาคงรู้จักข้าพเจ้าผ่านทางนักศึกษาพอสมควร ท่านจึงให้ความกรุณาในฐานะที่รับผิดชอบงานการต่อสู้คอมมิวนิสต์ โดยให้ข้าพเจ้าเล่าถึงวิธีการต่อสู้ตามแนวความคิดของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าบอกท่านถึงแนวความคิดว่า ไม่ใช่การปราบปรามกวาดล้างโดยทหาร หรือใช้มาตรการทางกฎหมายโดยเด็ดขาดแต่อย่างเดียว แต่มีการให้อภัยและช่วยเหลือผู้ประสบภัยคอมมิวนิสต์พร้อมๆ กันไปด้วย ตามที่ข้าพเจ้าได้เล่าและยืนยันไว้แต่ต้นแล้วว่า เหตุการณ์ร้าย 14 ตุลาคม พ.ศ.2516 นั้น ไม่ใช่เป็นเรื่องที่คอมมิวนิสต์ก่อขึ้น แต่อาจจะมึคอมมิวนิสต์เข้ามาฉวยโอกาสในตอนหลังเพื่อทำให้สังคมไทยแตกแยกกันมากขึ้น

เพื่อประโยชน์ของคอมมิวนิสต์ในอนาคต พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย (พคท.) ฉวยโอกาสระยะหัวเลี้ยวหัวต่อนี้เข้ามาติดต่อกับฝ่ายรัฐบาลไทย เพราะคงเห็นว่าเป็นรัฐบาลพลเรือนและยังอยู่ในระยะตั้งตัว ซึ่งคงจะพูดได้ง่าย โดย พคท. ขอเจรจาอย่างเป็นทางการ

เรื่องนี้ท่านอาจารย์สัญญาได้เรียกข้าพเจ้ามาหารือ ซึ่งข้าพเจ้าก็ให้ข้อคิดเห็นไปว่า ไม่ควรมีการเจรจาอย่างเป็นทางการ เพราะถ้ามีการเจรจา พคท. จะถือตัวเองว่ามีฐานะเท่าเทียมกับรัฐบาลและอาจนำไปสู่การจัดตั้งรัฐบาลพลัดถิ่น มีการโฆษณาทางสื่อมวลชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ นำไปสู่การขยายปัญหาภายในประเทศให้กลายเป็นปัญหานานาชาติขึ้นได้

ข้าพเจ้ายืนยันกับท่านว่า พคท. ไม่ได้มีกำลังมากมายอย่างที่โฆษณา และฝ่ายเราสามารถเอาชนะได้แน่นอน ถ้าได้รับความ

ร่วมมือจากทางฝ่ายรัฐบาลมากกว่านี้

แต่เพื่อไม่ให้ พคท. เสียใจ ข้าพเจ้าเสนอให้ออกบัตรและใบปลิวเพื่อเป็นบัตรปลอดภัยให้สมาชิก พคท. อันถือเป็นหลักฐานผ่านโครงการการดูแลเทพเป็นอย่างดี จากนั้น ข้าพเจ้าก็เตรียมทำบัตรและใบปลิวแล้วเสนอท่านเพื่อลงนาม ซึ่งท่านเห็นชอบและลงนามในบัตรและใบปลิว พร้อมทั้งปฏิเสธการเจรจาอย่างเป็นทางการกับ พคท. (ต่อมาทราบว่าหนังสือของ พคท. ที่มีมาถึงนั้นเป็นการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ซีไอเอโดยส่วนตัว นัยว่าเพื่อมุ่งหมายให้รัฐบาลใหม่ให้ความสนใจงานต่อสู้คอมมิวนิสต์)

9. นอกจากนี้ ข้าพเจ้ายังอธิบายถึงโครงการอาสาสมัครพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) ให้อาจารย์ทราบว่าเป็นโครงการที่ทาง กอ.ปค. ทดลองทำแล้ว และประเทศที่เผชิญกับปัญหาคอมมิวนิสต์ก็ทำโครงการทำนองเดียวกันนี้ต่อสู้กับคอมมิวนิสต์ชนะมาแล้ว

เป้าหมายของโครงการคือ เมื่อประชาชนร่วมมือกับรัฐบาลในการต่อสู้คอมมิวนิสต์แล้ว ต้องทำให้เห็นในทางปฏิบัติว่า "ชีวิตของเขาจะปลอดภัย มีกินมีอยู่ดีขึ้น" แต่การจะให้เป็นไปได้ตามเป้าหมายนั้น ต้องปลุกให้ประชาชนตื่นตัว (Motivation) เพื่อช่วยตนเองทั้งด้านการพัฒนาความเป็นอยู่ และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เพราะหลักการพัฒนาที่ถูกต่อนั้น ต้องอาศัยแผนระยะยาว โดยปลุกให้ประชาชนช่วยตนเอง ไม่ใช่สอนให้คอยรัฐบาลมาช่วย

แต่จะเป็นเช่นนั้นได้จำเป็นจะต้องมีเครื่องล่อใจ (Incentive) ให้ประชาชนเคารพและเชื่อมั่นตนเอง ถ้าประชาชนหมู่บ้านไหนช่วยตัวเองมากและได้ผล รัฐบาลก็ให้งบประมาณและความสนับสนุนมากขึ้น เพื่อเป็นตัวอย่างให้หมู่บ้านอื่นเห็น

ในการปฏิบัติตามแนวทางนี้ รัฐบาลจะต้องรวมพลังทุกกระทรวง ทบวง กรม มาตรฐานสนับสนุนประชาชนตามหมู่บ้าน อพป. เหล่านี้ก่อน เพราะเป็นหมู่บ้านล่อแหลม ซึ่งตามประมาณการในขณะนั้นมีอยู่ 10,000 หมู่บ้าน งบประมาณของกระทรวง ทบวง กรมต่างๆ ที่จะนำไปช่วยก็มีอยู่แล้ว แต่ขอให้มาทำร่วมกันที่ศูนย์ อพป. ของรัฐบาล เพื่อป้องกันการซ้ำซ้อนและงบประมาณอาจถูกใช้ไปในทางที่ประชาชนไม่ต้องการ ซึ่งท่านก็เห็นด้วย และได้ลงนามในโครงการ อพป. ของข้าพเจ้า

ความจริงโครงการนี้ทำมานานแล้ว แต่ไม่มีนายกรัฐมนตรีผู้ใดลงนามให้ เมื่อข้าพเจ้าย้ายจาก กอ.รมน. แล้ว เป็นที่น่าเสียดายที่โครงการนี้ไม่ได้ทำอย่างจริงจังต่อเนื่อง ทั้งที่เป็นโครงการใหญ่ของชาติ ของทุกกระทรวง ทบวง กรม ในการต่อสู้คอมมิวนิสต์ตามแนวทางประชาธิปไตย เป็นการให้ประชาชนมีส่วนร่วม รู้จักปกครองและช่วยตัวเอง และเป็นการพัฒนาประชาธิปไตยที่เรียกว่า รากหญ้า

ในที่สุดโครงการ อพป. ก็กลายเป็นเพียงโครงการเล็กๆ โครงการหนึ่งของ กอ.รมน. ไป